

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1961/2545

บริษัทสยามพาณิชย์ลีสซิ่งจำกัด(มหาชน)นางสาววรรณญา บุญชูกับพวก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 66, ป.พ.พ. มาตรา 67, ป.พ.พ. มาตรา 655, พ.ร.บ.บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 184, พ.ร.บ.บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 185, พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 มาตรา 4

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด มีวัตถุประสงค์ให้เช่าซื้อและให้เช่าทรัพย์สิน ตามวัตถุประสงค์ข้อ (1) ถึง (4) ในหนังสือรับรองของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ การที่โจทก์ให้จำเลยที่ 1 เช่าซื้อรถยนต์จากโจทก์โดยมีจำเลยที่ 2 เป็นผู้ค้าประกันจึงอยู่ในขอบวัตถุประสงค์ของโจทก์ และธุรกิจของโจทก์หาใช่ธุรกิจการจัดหาซึ่งเงินทุนและใช้เงินนั้นในการประกอบกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังบทนิยาม "ธุรกิจเงินทุน" ตามพ.ร.บ.การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 ไม่เป็นการดำเนินธุรกิจของโจทก์จึงไม่เข้าลักษณะการประกอบธุรกิจเงินทุนอันจะต้องได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง พ.ร.บ.บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 อนุญาตให้บริษัทเอกชนคือบริษัทจำกัดซึ่งตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดได้ และบริษัทมหาชนจำกัดที่แปรสภาพมานั้นย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิและความรับผิดชอบของบริษัทเอกชนเดิมทั้งหมด เมื่อโจทก์ ซึ่งเดิมเป็นบริษัทเอกชนทำหนังสือมอบอำนาจให้นายส. ลงนามในสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สินของบริษัทแทนบริษัทได้ หนังสือมอบอำนาจดังกล่าวย่อมก่อให้เกิด สิทธิและความรับผิดชอบอันโอนไปยังโจทก์ซึ่งแปรสภาพมาเป็นบริษัทมหาชน และเมื่อหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวยังอยู่ในกำหนดเวลา ส.จึงยังคงมีอำนาจลงนามในสัญญาเช่าซื้อแทนโจทก์ได้ โจทก์ฟ้องอ้างเหตุผลนี้อันเกิดจากการผิดสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ มิใช่เรียกร้องมูลหนี้อันเกิดจากการกู้ยืมเงิน เมื่อโจทก์เรียกดอกเบี้ยเอาทั้งจำเลยทั้งสองตามสัญญาเช่าซื้อซึ่งถือว่าเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายตามสัญญา หาใช่เป็นการคิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ยหรือขัดต่อพ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราไม่

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงินค่าเสียหาย พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยที่ ๑ ขาดนัด ยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณา จำเลยที่ ๒ ให้การและแก้ไขคำให้การว่า บริษัทสยามพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน) มอบอำนาจให้นายสนชัย ชุตติญาณโณ เป็นผู้มีอำนาจลงนามในสัญญาเช่าซื้อ แต่ขณะที่นายสนชัยลงนามทำสัญญาเช่าซื้อกับจำเลยที่ ๑ บริษัทสยามพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน) ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน จำกัด จึงไม่มีสภาพเป็นบุคคลตามกฎหมาย นายสนชัยไม่มีอำนาจลงนามในสัญญาแทนโจทก์ จำเลยที่ ๑ ชำระค่าเช่าซื้อไม่ตรงตามกำหนด แต่โจทก์ยอมรับ ถือว่าโจทก์สละประโยชน์แห่งข้อสัญญาเรื่องกำหนดเวลาชำระหนี้ จำเลยที่ ๑ จึงไม่ได้ผิดนัด โจทก์ไม่ได้รับความเสียหาย เนื่องจากได้รับเงินหรือคิดคำนวณราคาเป็นเงินค้ำประกันประโยชน์แล้ว ทั้งโจทก์คิดดอกเบี้ยทบต้นเกินอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี เป็นการขัดต่อกฎหมายรวมในราคาค่า

เข้าชื่อ จำเลยที่ ๒ จึงไม่ต้องรับผิดชอบ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงินจำนวน ๑๐๔,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันฟ้อง (วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๐) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ ๔,๐๐๐ บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้ตามทนายทนายที่โจทก์ขณะคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์และจำเลยที่ ๒ อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยที่ ๒ ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าโจทก์เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด มีวัตถุประสงค์ให้เข้าชื่อและให้เข้าทรัพย์สินตามวัตถุประสงค์ข้อ (๑) ถึง (๔) ในหนังสือรับรองของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ดังนั้น การที่โจทก์ให้จำเลยที่ ๑ เข้าชื่อรถยนต์จากโจทก์ โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกัน ตามสัญญาเข้าชื่อและสัญญาค้ำประกัน จึงอยู่ในขอบวัตถุประสงค์ของโจทก์ และธุรกิจดังกล่าวของโจทก์หาใช่ธุรกิจการจัดหาเงินลงทุนและใช้เงินนั้นในการประกอบกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งแยกประเภทได้ดังต่อไปนี้..... ดังบทนิยาม "ธุรกิจเงินทุน" ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔ ไม่ การดำเนินธุรกิจของโจทก์จึงไม่เข้าลักษณะการประกอบธุรกิจเงินทุนอันจะต้องได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องคดีนี้ ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ ๒ ประการที่สองมีว่า นายสมชัย ชุตินิโย ซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ลงนามในสัญญาเข้าชื่อทรัพย์สินของบริษัทสยามพาณิชย์ลีสซิง จำกัดมีอำนาจลงนามในสัญญาเข้าชื่อทรัพย์สินของบริษัทสยามพาณิชย์ลีสซิง จำกัด(มหาชน) โจทก์ได้หรือไม่ เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ อนุญาตให้บริษัทเอกชนคือบริษัทจำกัดซึ่งตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดได้ เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการแปรสภาพเป็นบริษัทตามพระราชบัญญัตินี้ บริษัทเอกชนเดิมก็หมดสภาพจากการเป็นบริษัทจำกัดตามบทบัญญัติมาตรา ๑๘๔ แต่อย่างไรก็ดี บทบัญญัติมาตรา ๑๘๕ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัดยังคงรับรองถึงความเกี่ยวพันระหว่างบริษัทเอกชนเดิมที่หมดสภาพด้วยการแปรสภาพใหม่เป็นบริษัทมหาชน จำกัดว่า บริษัทมหาชนจำกัดที่แปรสภาพมานั้นย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สินหนี้ สิทธิและความรับผิดชอบของบริษัทเอกชนเดิมทั้งหมด เมื่อปรากฏว่าบริษัทสยามพาณิชย์ลีสซิง จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทเอกชนเดิมก่อนแปรสภาพได้ทำหนังสือมอบอำนาจ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๖ ระบุว่า มอบอำนาจให้นายสมชัยลงนามในสัญญาเข้าชื่อทรัพย์สินของบริษัทฯ แทนบริษัทฯ ได้จนถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๓๙ หนังสือมอบอำนาจดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดสิทธิหรือความรับผิดชอบอันโอนไปยังโจทก์ซึ่งแปรสภาพมาได้ เมื่อหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวยังอยู่ในกำหนดเวลานายสมชัยจึงยังคงมีอำนาจลงนามในสัญญาเข้าชื่อแทนโจทก์ได้ ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ ๒ ประการสุดท้ายมีว่า โจทก์เรียกร้องให้จำเลยทั้งสองชำระดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงินที่ต้องชำระเป็นการคิดดอกเบี้ยเกินอัตราขัดต่อพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ ทั้งเป็นการคิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ย โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องดอกเบี้ยดังกล่าวได้นั้น เห็นว่า โจทก์ฟ้องอ้างเหตุผลนั้นอันเกิดจากการผิดสัญญาเข้าชื่อรถยนต์ที่จำเลยที่ ๑ ทำกับโจทก์โดยจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ค้ำประกัน มิใช่เรียกร้องมูลหนี้อันเกิดจากการกู้ยืมเงิน ซึ่งตามสัญญาเข้าชื่อ ข้อ ๙ ระบุว่า ถ้าผู้เข้าชื่อผิดนัดหรือผิดสัญญาและต้องชำระเงินใด ๆ ให้แก่เจ้าของ ผู้เข้าชื่อย่อมเสียดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี นับจากวันผิดนัด เมื่อโจทก์เรียกดอกเบี้ยจากจำเลยทั้งสองตามสัญญา

เข้าซื้อดังกล่าว ซึ่งถือว่าเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายตามสัญญา จึงหาใช่เป็นการ
คิดดอกเบี้ยซ้อนดอกเบี้ยหรือขัดต่อพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ ดังที่
จำเลยที่ ๒ ฎีกาไม่ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยที่ ๒ ทุกข้อ
ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน นายมนตรี จิตต์วิวัฒน์ ผู้ช่วย ร.ท.นิตินาถ บุญมา ย่อ นายไพโรจน์ ไรจน์
อภิรักษ์กุล ตรวจ นางอัปสร หิรัญบุรณะ ผู้ช่วยฯ/ตรวจ

องค์คณะ

วีระศักดิ์ รุ่งรัตน์ · ไพศาล เจริญวุฒิ · ขวลิต ตุลยสิงห์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1961/2545>